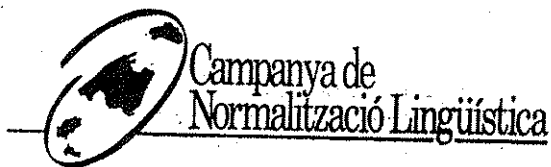

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

III

Palma
1993

Línia Directa

© Aina Moll

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Documenta Balear s.a.

Impressió: Antoni Rotger

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

V

L'amplitud de la normalització lingüística

La majoria de consultes que rebem al Servei d'Assessorament de la Campanya de Normalització Lingüística es refereixen a qüestions d'ortografia, de gramàtica o de lèxic per resoldre problemes concrets, a l'hora de donar nom a una botiga o de redactar una participació de casament, una esquela o una carta de compromís. En segon lloc hi ha les que plantegen temes d'interès més ampli, que reclamen una explicació raonada: són les que solen nodrir aquesta **Línia Directa**, que els lectors de **Diario de Mallorca** coneixen prou bé. Però de vegades es produeix una altra casta de comunicació: la d'un ciutadà que fa la seva aportació personal a la Campanya per mitjà d'una carta. N'hi ha que simplement ens volen encoratjar (i les agraïm molt) però sovint —les de ciutadans castellanoparlants plenament integrats a les nostres Illes, sobretot— constitueixen testimoniatges més convincents en favor de la normalització que qualsevol "sermó" que nosaltres puguem fer (i per això n'hem publicat unes quantes), o bé contenen suggeriments valuosos que procuram aprofitar. Rarament ens arriba un text tan

elaborat, i amb una visió tan àmplia i exacta de l'abast d'una autèntica normalització, com el que En Miquel Llompart ens va fer arribar el 8 de gener de 1991 i que, no sabem com, havíem traspaperat. Ara que l'hem trobat, l'hem volgut reproduir, malgrat el temps que ha passat (tot demanant-li disculpes per l'enorme retard) perquè per desgràcia manté tota la seva validesa: en el tema que tracta no hem avançat ni un mil·límetre d'aleshores ençà. És aquest:

La normalització lingüística: una mancança

Aquestes festes de Nadal he llegit la llei de normalització de la llengua a les Balears i he reparat que hi manca una previsió fonamental: la versió catalana oficial de les lleis de l'Estat, almenys de les més importants: codis civil, penal, de comerç, lleis processals, de procediment administratiu, etc.

Una llengua oficial és al capdavant aquella que s'empra per redactar-hi les lleis, i tot el de més va per afegit. Docs bé: nosaltres ara som destinataris de dues classes de normes: les autonòmiques —de les que disposam de versions oficials catalana i castellana—, i les estatals —fins ara només en versió castellana. Això fa que els estudiants de Dret treballin amb textos exclusivament castellans. I com a conseqüència, no és d'esperar que els futurs jutges, advocats, notaris, registradors, etc., tinguin gaire facilitat en el maneig habitual del català a la seva feina. A més, si no s'hi redacten les lleis que constitueixen el gruix de la llicenciatura, no és d'esperar tampoc que s'hi publiquin els llibres d'estudi dels universitaris, que al cap i a la fi no en són més que una ampliació comentada per l'autor.

La solució em sembla que hauria de venir mitjançant un acord tripartit català-valencià-balear per tal de publicar una versió unificada de les lleis generals de l'estat i de les que s'aprovin en el futur conforme es publiquin al butlletí oficial de l'estat. Així arribaríem a disposar de versions oficials catalanes dels codis civil, penal, de comerç, etc., que en la meua opinió són absolutament imprescindibles per normalitzar la nostra vida jurídica: processos, escriptures notariales, etc. - Miquel Llompart i Llompart (8-1-1991).

Té molta raó el nostre comunicant, i va directament a les arrels del problema, en lloc de limitar-se a queixar-se que les classes de la facultat de Dret es facin quasi totes en castellà o que quasi tots els notaris siguin incapaços de redactar en català els documents. Que consti que al govern de l'Estat no li caurien els anells si publicàs els codis estatals en les diferents llengües oficials no castellanes, aplicant així el seu deure de respecte i protecció a la pluralitat lingüística d'Espanya que l'article 3 de la Constitució proclama. Però ja que no ho fa, aquesta és una de les nombroses tasques de gran importància que han de ser objecte d'acords institucionals oficials. És el que propugnava l'any 1986 la ponència *Relacions entre les comunitats autònomes de llengua catalana* del Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana (redactada per diputats de Catalunya, València i Balears i aprovada per aclamació). Els Parlaments de Catalunya i de les Illes Balears han reclamat més d'una vegada que se'n posi en marxa el procés, i la societat civil hi insisteix sovint (per exemple, a les Jornades d'ACTA sobre "Les Illes Oblidades", de les quals es presentaren recentment les actes a Palma).

Mentrestant, però, necessitam dels professionals del Dret (advocats, notaris, jutges, etc.), dels seus Col·legis i de l'Administració, un esforç immediat per a la normalització. Hi tenen un paper tan important per a l'autogovern com els mestres i els funcionaris de l'Administració. Si aquests no s'haguessin posat a treballar en català en condicions molt precàries i amb grans sacrificis personals en molts de casos, la normalització de l'ensenyament i de l'Administració autonòmica i local (tan lluny encara de la normalitat!) ni tan sols s'hauria iniciat. Però tenen l'estímul dels ciutadans, que són exigents amb aquests professionals i no ho són amb els del Dret i de la Justícia. Per això cercar un notari o un advocat que pugui redactar en català els documents que ens afecten és un acte cívic important, una contribució eficaça a la normalització que hem de dur endavant entre tots. - A. M. (8-6)